

Resolució relativa a la proliferació d'albergs sense llicència o que actuen de manera fraudulenta a la ciutat de Barcelona

Índex

- 1. Introducció i marc normatiu**
- 2. El concepte d'alberg juvenil. Procediment d'obertura d'una activitat destinada a alberg juvenil. Administracions implicades**
- 3. Les actuacions que duen a terme les diverses administracions**
- 4. L'impost sobre les estades en establiments turístics**
- 5. Conclusions: recordatoris de deures legals i suggeriments**

1. Introducció i marc normatiu

L'Associació Catalana d'Albergs Turístics (ACATUR) va presentar una queixa al Síndic de Greuges per exposar la proliferació d'albergs il·legals o que actuen de manera fraudulenta a la ciutat de Barcelona.

Segons la informació aportada, des que es va constituir, ACATUR ha presentat un total de 73 denúncies contra establiments d'allotjament a Barcelona que actuen com a albergs juvenils sense les llicències i les autoritzacions pertinents.

ACATUR considera que, tot i les actuacions que duen a terme les diverses administracions implicades en la regularització i l'àmbit d'actuació d'aquests establiments, no s'adopten les mesures necessàries, amb caràcter cautelar, per resoldre la situació administrativa d'aquest tipus d'instal·lacions il·legals.

La queixa també incideix en el greuge comparatiu que suposa per als albergs legals que compleixen la normativa vigent i que disposen de les autoritzacions i/o llicències necessàries per exercir la seva activitat l'existència d'establiments il·legals i que no compleixen de cap manera la normativa, sigui perquè no disposen de llicència, sigui perquè en fan un ús indegut.

Des de la perspectiva dels usuaris d'albergs juvenils, ACATUR posa de manifest que un usuari d'un alberg legal té garantits els seus drets en matèria d'higiene, de salut i de seguretat, entre d'altres, mentre que un usuari d'un alberg il·legal no té garantit cap dels seus drets quan contracta i paga uns serveis. En definitiva, els usuaris desconeixen la situació irregular en què es troben els establiments que contracten.

L'últim dels motius de la queixa fa referència a l'aplicació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, que aquesta associació considera desigual i desproporcionat, atès que la inclusió dels albergs juvenils en la categoria "resta d'establiments i equipaments" que estableix l'article 107 de la Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, és inequívoca.

En aquest punt, ACATUR també considera que no té sentit que la Direcció General de Joventut (de la qual depenen els albergs juvenils) no estigui representada a la comissió que vetlla per l'aplicació dels imports recaptats de l'impost en la promoció turística, ja que no té la garantia que el que ingressa per aquest tribut repercuteixi en la promoció dels seus establiments en el mapa turístic de la ciutat.

Un cop feta aquesta introducció, i amb l'objectiu d'analitzar la problemàtica objecte d'aquesta queixa, sobre la proliferació d'albergs il·legals o que actuen de manera fraudulenta a la ciutat de Barcelona i exerceixen d'albergs juvenils sense les llicències i les autoritzacions pertinents, cal definir el marc jurídic que regula aquest tipus d'instal·lacions.

Així, i pel que fa a la normativa d'instal·lacions juvenils, els és aplicable:

- Llei 38/1991, de 30 de desembre, d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves, en la seva redacció modificada pel Decret legislatiu 3/2010, de 5 d'octubre, per a l'adequació de normes amb rang de llei a la Directiva 2006/123/CE, del Parlament i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior.
- Decret 140/2003, de 10 de juny, d'aprovació del Reglament d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves.
- Llei 33/2010, d'1 d'octubre, de polítiques de joventut.
- Decret 187/1993, de 27 de juliol, de delegació de competències de la Generalitat en matèria de joventut a les comarques.

La normativa aplicable pel que fa de l'impost sobre les estades en establiments turístics:

- Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre estades en establiments turístics.
- Decret 161/2013, de 30 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Fons per al foment del turisme.

2. El concepte d'alberg juvenil. Procediment d'obertura d'una activitat destinada a alberg juvenil. Administracions implicades

2.1. Concepte d'alberg juvenil

L'article 2.b de la Llei 38/1991, de 30 de desembre, d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves, defineix com a *alberg de joventut* "tota instal·lació que permanentment o temporalment es destini a donar allotjament, com a lloc de pas, d'estada o de realització d'una activitat, a joves, en forma individual o col·lectiva, i també, amb determinades condicions, a famílies, adults i grups d'infants".

En aquest sentit, es pot afirmar que els albergs juvenils estan perfectament definits per la Llei 38/1991, de 30 de desembre, mentre que els albergs turístics, que són la gran majoria dels ubicats a la ciutat de Barcelona, malgrat que també estan dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, conceptualment són diferents. Certament, no és el mateix un alberg juvenil en zones rurals o de muntanya que un alberg a la ciutat de Barcelona. De ben segur que la tipologia dels usuaris d'ambdós tipus d'instal·lacions, i fins i tot les instal·lacions en si mateixes, tot i que ambdues són albergs, seran diferents.

Tal com ha apuntat la mateixa Administració, ens trobem davant d'un escenari en el qual hi ha hagut una eclosió del concepte d'*alberg*, la qual cosa ha provocat disfuncions, ja que hi ha una normativa de l'any 1991 que regula els albergs juvenils, però la realitat social actual, amb un auge d'albergs de disseny i de nova generació —que es podrien anomenar *albergs urbans*— a la ciutat de Barcelona en aquests últims anys, ha pogut desnaturalitzar la idea inicial i el concepte d'*alberg juvenil*.

Per aquest motiu, caldria valorar la possibilitat de regular específicament els albergs turístics o urbans per diferenciar-los pròpiament dels albergs juvenils.

En aquest punt, és interessant fer referència a l'informe publicat l'any 2010 per IE Business School que es titula *El movimiento alberguista: el placer de compartir*, que fa un estudi comparat de la legislació vigent en matèria d'albergs a Espanya. Entre les recomanacions que formula per a la regulació de l'alberguisme, proposa un desdoblament regulatori de dos conceptes perfectament compatibles com són l'*alberg turístic* i l'*alberg juvenil*.

2.2. Procediment d'obertura d'una activitat d'alberg

L'article 3 de la Llei 38/1991, de 30 de desembre, d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves, determina que el funcionament de les instal·lacions objecte d'aquesta llei requereix la comunicació prèvia a l'administració competent, acompanyada amb una declaració responsable que es manifesti sobre el compliment dels requisits que estableix la normativa.

L'administració competent, un cop rebuda la comunicació, en aquest cas el Consell Comarcal del Barcelonès, ha d'inscriure d'ofici la instal·lació en el registre d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves corresponent.

L'article 6 del Reglament d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves estableix que tota persona física o jurídica que vulgui obrir alguna de les instal·lacions juvenils que regula aquest reglament ha de presentar a l'ens administratiu competent la sol·licitud d'autorització de funcionament com a instal·lació juvenil i la documentació que acrediti el compliment el procediment d'intervenció administrativa ambiental regulat en la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental i el reglament que la desplega (que va ser derogada per la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats).

Així mateix, l'article 19 del Reglament determina que les condicions tècniques que especifica el capítol 3 (articles 22-29), sens perjudici del compliment de les altres normatives que els siguin aplicables, són de compliment obligat per a les instal·lacions juvenils que siguin de nova construcció o instal·lacions ubicades en edificis preexistents, dels quals se sol·liciti un canvi d'ús per adequar-los com a instal·lació juvenil.

En el cas del municipi de Barcelona, i pel que fa a la comunicació prèvia, l'Ajuntament té aprovada la Instrucció per a l'aplicació de l'Ordenança municipal d'activitats i de la intervenció integral de l'Administració ambiental (OMAIA), a partir de l'entrada en vigor de la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental d'activitats.

En concret, els albergs de joventut estan compresos en l'annex III.2.a (codi 12.38) —i, per tant, han passat al règim de comunicació prèvia de l'annex III de la Llei 20/2009— i resten subjectes a aquest nou règim en la forma que preveu l'annex III.2 de l'OMAIA en tot allò que no sigui contrari a la Llei 20/2009. El control inicial es donarà per formalitzat amb una comunicació prèvia que acompanyi, com a mínim, el certificat de conformitat lliurat per una entitat ambiental de control, amb el contingut que estableix l'article 16.2 de l'OMAIA.

D'altra banda, l'article 7 de la Llei 38/1991, de 30 de desembre, d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves, determina que els municipis poden exercir per delegació potestats d'execució en la matèria objecte d'aquesta llei, les quals han d'incloure la gestió i la tramitació que deriva de la comunicació prèvia, les facultats d'inspecció i també les de sanció establertes en l'article 14, sempre que s'adopti un acord exprés en aquest sentit en el qual es justifiqui la capacitat tècnica, financera i de gestió per dur-les a terme.

Així doncs, les comunicacions prèvies, les gestionen els districtes de l'Ajuntament de Barcelona i el Consell Comarcal del Barcelonès, pel que fa a l'autorització sectorial en el cas del municipi de Barcelona, objecte d'aquesta queixa.

En qualsevol cas, les entitats locals han d'informar l'òrgan competent en matèria de joventut de l'Administració de la Generalitat de la documentació que reben en aplicació de l'article 3.1 de la Llei 38/1991.

Una de les competències que tenen atribuïdes els ens locals és la incoació d'expedients sancionadors per incompliment de la normativa i la possibilitat de dictar ordres de cessament o el precintament de l'activitat. En el cas del districte de Ciutat Vella, s'ha comprovat que hi ha onze establiments il·legals respecte als quals s'han iniciat expedients, els quals haurien d'implicar, si escau, el cessament d'aquestes activitats i el precintament en cas d'incompliment.

Tanmateix, no hi ha constància que el Consell Comarcal del Barcelonès hagi incoat expedients sancionadors a totes les activitats de què s'ha constatat que operen sense llicència.

Cal tenir present que el funcionament d'una instal·lació sense comunicació prèvia a l'administració competent i la inexactitud, falsedat o omisió de caràcter essencial en qualsevol dada, manifestació o document que s'adjunti o s'incorpori a una declaració responsable o a una comunicació prèvia és constitutiu d'una falta molt greu, tal com estableix l'article 10.3 de la Llei 38/1991.

També es considera una falta greu l'excés en l'aforament establert en la comunicació, si comporta un risc per a la seguretat dels usuaris. Aquesta circumstància s'ha de relacionar amb la informació facilitada per l'Ajuntament de Barcelona, quan manifesta que un dels motius pels quals es podria dictar una ordre de cessament d'una activitat il·legal que encara no disposi de la Resolució de la Junta de Govern Local del Consell Comarcal del Barcelonès seria que hi hagués un risc per a la seguretat dels usuaris de l'establiment concret.

L'incompliment de qualsevol norma sobre locals i instal·lacions que signifiqui un risc per a la seguretat de les persones també es considera una infracció de caràcter greu.

Tota activitat que hagi d'acollir persones, siguin infants o adults, hi vagin sols o en grup, ha de garantir als seus hostes les condicions de seguretat exigides per la normativa. Per aquest motiu, és important que les administracions adoptin les mesures necessàries per comprovar que aquestes mesures es compleixen. En el cas d'activitats il·legals, és a dir, les que no disposen de llicència o fan un ús indegut de la que tenen atorgada, l'única forma de poder constatar que no hi ha risc per a la seguretat de les persones és duent a terme inspeccions i dictant l'ordre corresponent de tancament fins que aquesta activitat s'hagi legalitzat.

En aquest sentit, les administracions haurien d'actuar amb més contundència i adoptar les mesures cautelars pertinents per no permetre que els albergs il·legals o que exerceixen la seva activitat excedint la llicència que tenen atorgada mantinguin l'establiment obert al públic pel risc que comporta per a la seguretat de l'usuari.

3. Les actuacions que duen a terme les diverses administracions

Arran de l'admissió a tràmit de la queixa formulada per ACATUR el Síndic es va adreçar a les diverses administracions implicades en el procés d'atorgament de llicències, control, inspecció i sanció dels albergs juvenils per obtenir una resposta global a la pretensió formulada per l'associació promotora d'aquesta queixa.

Els informes de les diverses administracions incideixen a quantificar numèricament els establiments legals o il·legals que estan dins del seu àmbit de competència i els estan en tràmit de legalitzar, inspeccionar o sancionar.

En concret, els districtes de Ciutat Vella (19) i l'Eixample (32) de Barcelona sumen un total de 51 establiments dels 73 denunciats. En el cas de Ciutat Vella, 8 de les adreces denunciades disposen de la llicència preceptiva, mentre que en les 11 restants, presumptament il·legals, s'han iniciat els expedients corresponents per comprovar-ne la situació i, si escau, ordenar-ne el cessament i el precintament en cas d'incompliment.

Per la seva banda, el districte de l'Eixample no especifica la situació en què es troben aquests establiments, atès que el volum i la complexitat d'algunes comprovacions ho dificulta.

L'informe del Consell Comarcal del Barcelonès detalla a bastament les gestions dels seus serveis tècnics amb relació als albergs de joventut, en execució de les competències que té atribuïdes per delegació del Departament de Benestar i Família. Com a dada destacable, exposa que durant el 2012 s'han inscrit en el Registre d'instal·lacions juvenils 21 nous albergs i 1 ampliació, i no s'ha donat de baixa cap instal·lació. A més, s'han fet 32 informes, 40 inspeccions i altres gestions.

En l'informe la Direcció General de Joventut (DGJ) incideix en la delegació de competències de legalització, d'inspecció i de sanció en els consells comarcals, els quals són els responsables directes d'exercir-les (en virtut del Decret 187/1993, de 27 de juliol, de delegació de competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de joventut a les comarques).

Per aquest motiu, la seva funció se circumscriu a acomplir tasques d'assessorament, seguiment i control de l'activitat dels consells comarcals i, en aquest sentit, requerir perquè s'iniciïn expedients informatius i/o sancionadors en tots els casos en què ha detectat la possible comissió d'infraccions en l'àmbit de les instal·lacions juvenils.

Arran de les denúncies que ACATUR va presentar davant de les diverses administracions, la DGJ exposa el tràmit que els ha donat. En definitiva, han investigat les instal·lacions d'allotjament comunicades a partir de les dades disponibles en els seus expedients als arxius de la mateixa Direcció general, dels registres d'instal·lacions turístiques, de la informació obtinguda per Internet i de dades pròpies. El resultat de l'anàlisi duta a terme en els 73 establiments denunciats és el següent:

- 2 albergs de joventut degudament legalitzats
- 1 alberg de joventut donat de baixa
- 17 allotjament turístics degudament legalitzats
- 2 allotjaments turístics no legalitzats
- **34 presumptes albergs de joventut no legalitzats amb expedient obert a la DGJ o al Consell Comarcal del Barcelonès**
- **17 presumptes albergs de joventut no legalitzats sense expedient obert**

En aquest sentit, es constata que s'han tramès els informes elaborats per la DGJ a l'Ajuntament de Barcelona i a la Direcció General de Turisme de la Generalitat (DGT) perquè en siguin coneixedors, a l'efecte que iniciïn les actuacions que estimin convenientes en exercici de les competències respectives. En concret, el cas més flagrant seria el d'aquests disset albergs juvenils sense expedient obert i no legalitzats. També s'han tramès aquests informes al Consell Comarcal del Barcelonès perquè s'iniciïn les accions que siguin oportunes per sancionar les possibles infraccions comeses i restablir la legalitat.

L'informe destaca que la col·laboració entre les diverses administracions ha comportat la legalització de sis nous albergs dels que havien estat denunciats.

L'informe tramès per la DGT posa un èmfasi especial en el fet que ACATUR està formada íntegrament per albergs de joventut, no pas per albergs o establiments turístics, per la qual cosa representa, i hi estan associats, diversos allotjaments regulats íntegrament per una normativa específica composta per una llei i diversos decrets que ha elaborat el Departament de la Generalitat i a la qual s'ha fet referència en el primer epígraf d'aquesta resolució.

Per aquest motiu, la DGT no té competència en l'àmbit de l'activitat d'albergs de joventut (autorització, vigilància i/o persecució de l'activitat il·legal i la sanció i clausura cautelar d'instal·lacions).

L'informe de la DGT assenyala que moltes de les denúncies formulades per ACATUR amb relació a establiments no feien referència a albergs de joventut il·legals, sinó a establiments turístics (hotels i pensions) perfectament legals, ja que disposaven de l'autorització municipal corresponent; d'altres eren albergs de joventut legals o il·legals i d'altres eren establiments turístics il·legals.

Per fer una aproximació directa amb relació a la problemàtica plantejada i buscar vies de consens, el Síndic de Greuges va impulsar una reunió, que va tenir lloc el passat 16 de juliol, a la qual van assistir els diversos representants de les administracions implicades i també d'ACATUR i en la qual es va debatre la problemàtica existent.

En aquesta reunió, van sortir a la llum una sèrie de problemes. A tall d'exemple, se'n poden esmentar els següents:

- Problemàtica competencial derivada del fet que els albergs de joventut depenen de la DGJ.
- Elevat nombre de denúncies sobre albergs il·legals, amb dificultats per gestionar-les totes, atès que els serveis d'inspecció dels districtes són insuficients, per la qual cosa s'ha de prioritzar. També hi ha una saturació per dur a terme inspeccions en el cas del Consell Comarcal del Barcelonès.
- L'ACATUR demana més contundència i coordinació de les administracions implicades.
- L'impost sobre les estades en establiments turístics grava l'estada no l'allotjament.

3.1. Coordinació entre administracions

És denominador comú dels informes de resposta rebuts per part de les administracions a les quals s'ha adreçat la institució l'intercanvi d'informació fruit de diferents reunions entre les parts implicades (ACATUR i les administracions).

Així, d'una banda, cal tenir present que el Consell Comarcal del Barcelonès té delegades diverses competències en matèria de joventut, mitjançant conveni anual amb la DGJ. Aquesta delegació suposa gestionar les comunicacions prèvies i les dades registrals, inspeccionar i sancionar, d'acord amb el que estableix la normativa sectorial, les cases de colònies, els albergs de joventut, les granges escola, les aules de natura, els campaments juvenils i, en general, qualsevol instal·lació juvenil emplaçada dins el terme dels municipis compresos en la demarcació comarcal corresponent.

També ofereix assessorament tècnic i administratiu a les persones interessades.

En aquest sentit, l'informe del Consell Comarcal destaca la comunicació que manté amb el Servei Tècnic d'Assessorament de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i amb els serveis tècnics municipals de la comarca i els districtes de Barcelona per coordinar mecanismes sobre la gestió d'expedients d'activitats/autorització, segons correspongui, dels albergs de joventut.

Per la seva banda, la DGT destaca la coordinació existent amb l'Ajuntament de Barcelona i la DGJ, amb qui comparteixen informació, inspeccions i actuacions administratives, cadascuna dins l'àmbit de les seves possibilitats i competència. La DGJ també a compleix tasques d'assessorament, seguiment i control de l'activitat dels consells comarcals, i intervé en reunions de treball i coordinació amb les administracions implicades: Consell Comarcal del Barcelonès, Ajuntament de Barcelona i també ACATUR, a banda dels contactes amb la DGT.

4. Sobre l'impost sobre les estades en establiments turístics

Pel que fa a la qüestió plantejada a la queixa formulada per ACATUR sobre el fet que la Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, hagués establert una única tarifa per a hotels de menys de quatre estrelles i resta d'establiments i equipaments, el Síndic formula les consideracions següents:

L'article 100.2 de la llei esmentada estableix que aquest impost grava la singular capacitat econòmica de les persones físiques que es posa de manifest amb l'estada als establiments i equipaments a què fa referència l'article 103.3, en què es troben, entre d'altres, els establiments hotelers i els albergs de joventut.

El preàmbul de la Llei ja apunta que la graduació de la càrrega tributària s'estableix segons la categoria de l'establiment. El Síndic considera encertada aquesta afirmació en tant que la manifestació de capacitat econòmica posada de manifest per l'estada en un establiment turístic serà diferent segons el cost que té per a l'usuari l'allotjament en l'establiment.

L'article 107 regula la quota tributària de l'impost i estableix el següent:

“ 1. La quota tributària s'obté de multiplicar el nombre d'estades pel tipus del gravamen corresponent segons el tipus d'establiment o equipament turístic, d'acord amb la tarifa de l'apartat 3.

...

3. Tarifa:

Tipus d'establiment	Tarifa Barcelona	Tarifa resta de Catalunya
Hotel de 5 estrelles, gran luxe i embarcació del creuer	2,25	2,25
Hotel 4 estrelles i 4 superior	1,10	0,90
Resta d'establiments i equipaments	0,65	0,45

Per tant, de la lectura d'aquest precepte, en resulta destacable el fet que els usuaris dels hotels de tres estrelles i els usuaris de la resta d'equipaments, com ara d'un alberg juvenil, l'import que ha d'abonar l'usuari en concepte de l' impost sobre les estades en establiments turístics (IEET) sigui el mateix quan els preus per allotjar-se a un lloc o a un altre són molt diferents, tal com comenten els promotors de la queixa.

Val a dir que els promotors de la queixa van aportar a aquesta institució, i també, segons van indicar, a una reunió mantinguda al Departament d'Economia i Coneixement, un quadre comparatiu dels preus d'allotjament per la nit del 29 d'octubre de 2012 a tres hotels de tres estrelles i a dos albergs de Barcelona en què en tots cinc casos els clients haurien d'abonar per l'allotjament d'una nit un import de 0,65 euros en concepte de l'IEET.

En aquest quadre s'observa que la mitjana del preu d'una habitació doble per persona dels tres hotels tinguts en compte seria de 69,80 euros i en una habitació individual seria de 129,59, quan la mitjana del preu dels dos albergs tinguts en compte seria de 13,9 euros o de 21,40 depenent de si hi ha sis o quatre llits a l'habitació.

Per tant, la manifestació de capacitat econòmica posada de manifest per l'allotjament a un establiment és notablement diferent.

L'informe de la Direcció General de Tributs i Joc confirma que el sistema tarifari establert respon, en part, a la ponderació de la capacitat econòmica del contribuent, però assenyala que aquest impost també té com a objectiu el repartiment dels costos de les externalitats negatives o efectes no desitjats derivats de l'activitat turística. Per això, l'Administració indica que "la qualificació de la quota corresponent als albergs com a "inequitable" perquè es tributa al mateix nivell que els contribuents que s'allotgen en un hotel de tres estrelles només es pot entendre des de la consideració exclusiva de la capacitat econòmica, però sense la ponderació de l'aspecte extrafiscal apuntat.

Tanmateix, de la lectura del sistema tarifari establert en la llei 5/2012 no se'n desprèn que en les diverses tarifes s'hagin diferenciat els dos conceptes que s'esmenten en l'informe de l'Administració: d'una banda, la capacitat econòmica que es posa de manifest en la contractació de l'allotjament i, de l'altra, les externalitats negatives que comporta l'activitat turística.

En aquest sentit, el percentatge d'import de la tarifa per cobrir les externalitats, sens perjudici de nova informació que es pugui facilitar al Síndic, hauria de ser equivalent per a qualsevol establiment turístic. En canvi, com ja s'ha esmentat anteriorment, el percentatge de tarifa relacionada amb la capacitat econòmica que es posa de manifest amb l'estada en un establiment hauria de ser gradual i proporcional a la mitjana del preu per nit segons la seva categoria.

D'acord amb això, i tenint en compte que en l'informe tramès per la Direcció General de Tributs i Joc, ja s'informa de la possibilitat de valorar propostes que es puguin presentar per a la modificació dels paràmetres de quantificació de l'IEET, caldria estudiar la possibilitat de revisar els criteris tinguts en compte per determinar el sistema tarifari actual de l'impost sobre les estades en establiments turístics, d'acord amb les consideracions anteriors.

5. Conclusions

Fetes les consideracions prèvies amb relació a la matèria plantejada en aquest expedient, el Síndic formula les conclusions següents:

- a) Tota activitat que hagi d'acollir persones, siguin infants o adults, hi vagin sols o en grup, ha de garantir als seus hostes les condicions de seguretat exigides per la normativa. Per aquest motiu, és important que les administracions adoptin les mesures necessàries per comprovar que aquestes instal·lacions compleixen la normativa. En el cas d'activitats il·legals, l'única forma de poder constatar que no hi ha risc per a la seguretat de les persones és duent a terme inspeccions i dictant l'ordre de tancament corresponent fins que aquesta activitat s'hagi legalitzat.
- b) Es constata coordinació entre les administracions implicades, les quals comparteixen informació, inspeccions i actuacions administratives, cadascuna dins l'àmbit de les seves possibilitats i competència. La DGJ també aconsegueix tasques d'assessorament, seguiment i control de l'activitat dels consells comarcals, i intervé en reunions de treball i coordinació amb les administracions implicades: Consell Comarcal del Barcelonès, Ajuntament de Barcelona i també ACATUR, a banda dels contactes amb la DGT.
- c) ACATUR considera que no té sentit que la Direcció General de Joventut (de la qual depenen els albergs juvenils) no estigui representada a la comissió que vetlla per l'aplicació dels imports recaptats de l'impost en la promoció turística, ja que no té la garantia que el que ingressa per aquest tribut repercuteixi en la promoció dels seus establiments en el mapa turístic de la ciutat.

Cal tenir present que el Fons per al foment del turisme es regeix i es gestiona per mitjà d'una comissió gestora de dotze membres que tenen la funció de decidir l'assignació dels recursos del Fons.

- d) La definició d'*alberg juvenil* recollida en la normativa sobre instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves és única, i no distingeix pel que fa als requisits que han de complir en funció de si la instal·lació està ubicada en zones rurals, de muntanya o en zones urbanes. En definitiva, les condicions tècniques (seguretat, subministrament d'aigua, residus, instal·lacions calefacció, aigua, gas, etc.) són les mateixes, sense diferenciar les particularitats o necessitats que puguin tenir els albergs ubicats en un indret o un altre.
- e) La realitat social actual de la ciutat de Barcelona, amb un auge d'albergs de disseny i de nova generació —que es podrien anomenar *albergs urbans*— ha pogut desnaturalitzar la idea inicial i el concepte d'*alberg juvenil*.
- f) Pel que fa a l'impost sobre les estades en establiments turístics, el percentatge d'import de la tarifa per cobrir les externalitats hauria de ser equivalent per a qualsevol establiment turístic. Per contra, el percentatge de tarifa relacionada amb la capacitat econòmica que es posa de manifest amb l'estada en un establiment hauria de ser gradual i proporcional a la mitjana del preu per nit segons la seva categoria.

D'acord amb les consideracions precedents, el Síndic formula les recomanacions següents:

- 1) Cal que les administracions actuïn amb més contundència i adoptin les mesures cautelars pertinents per no permetre que els albergs il·legals o que, o que exerceixen la seva activitat excedint la llicència que tenen atorgada, mantinguin l'establiment obert al públic pel risc que comporta per a la seguretat de l'usuari.
- 2) És necessari que la DGT impulsi la creació d'una comissió de treball amb l'objectiu de fer propostes de millora d'actuació, clarificació de competències en matèria de gestió, tramitació i inspecció d'aquest tipus d'establiments, i que n'informi el Síndic en el termini de sis mesos.
- 3) És convenient que tots els sectors que intervenen, i en concret els albergs de joventut, formin part del Fons per al foment del turisme.
- 4) Cal que es defineixi què és un alberg en funció de la seva situació geogràfica (albergs urbans, albergs de muntanya, albergs juvenils), i també en virtut de les característiques tècniques que hagi de complir la instal·lació a l'entorn on s'ubiqui.
- 5) S'ha de considerar l'especificitat dels albergs existents a la ciutat de Barcelona, a l'efecte de regular una categoria d'albergs com són els turístics i que la comissió de treball valori sota quina regulació i marc competencial han de quedar inclosos.
- 6) Cal revisar els criteris tinguts en compte per determinar el sistema tarifari actual de l'impost sobre les estades en establiments turístics.